

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY
2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Telephone Canal 8010-8011
The most influential Lithuanian Daily in America

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

...“and that government of the people, by the people, for the people, shall not perish from the earth.”
—Abraham Lincoln

Didelės kovos Ortona mieste

STREIKUOJA PLIENO DARBININKAI

Išsibaigė sutartis, neduoda atnaujinti

PITTSBURGH, gruod. 26 — Plieno industrijai šiandien grėsia krizė. Jau suvirš 50,000 darbininkų susstrebė ir manoma dar daug tūkstančių susstrebė. Darbininkai, kurie priklauso prie United Steelworkers unijos (C.I.O.) sustojo dirbė dėlto, kad karo darbo taryba nedavė leidimo pratęsti sutartį, kuri išsibaigė šeštadienio ryte.

Daug kur dar neskaityta, kad darbininkai streikuoja, kadangi fabrikai per Kalėdų šventės nedirbo, bet manoma, kad iki ryt ryto ir jie paskelbs streiką.

Japonai mini naują amerikiečių išlipimą

Japonai mini naują amerikiečių išlipimą. NEW YORKAS, gruod. 26 — Iš to, kad japonų radio pranešimas sakė japonų lėktuvai atakavę “priešo pozicijas” Cape Gloucester apylinkėje, daroma išvadų, kad ten šiomis dienomis įvyko naujas amerikiečių išlipimas. Cape Gloucester randasi kaip tik kitoj Naujos Britanijos pusėje nuo amerikiečių Arawe pozicijų.

Nėra jokio patvirtinimo tai žinia iš sąjungininkų, ir japonų pranešimas visai skiriasi nuo aliantų pranešimo apie kovas pietvakarij Pacifike.

Atakavo japonų Nauru ir Wotje salas

PEARL HARBOR, gruod. 26 — Laivyno vidutinieji bomberiai Kalėdų išvakarėse atakavo japonų laikomą Nauru salą, o armijos bomberiai sukibo su japonų lėktuvais virš Marshall ir Gilbert salynų. Nauru saloj bombos padegė priešų įrengimus. Virš Wotje, Marshalluose, numušta trys priešų lėktuvai.

Amerikiečiai išrado naujas “bombas”

PIETŲ PACIFIKO ŠTABAS, gruod. 26 — Amerikos lakūnai Solomonuose išrado naują būdą sunaikinti vieną svarbių japonų stočių rytiniam Bougainville krašte. Vienas dalinys numetė tankus pilnus gazolino ant priešų laikomo Tiaraka miestelio. Kitas dalinys, peršaudamas padegantiom kulkom juos padegė.

ORAS

Šalčiau. Gal bus sniego.

73% invazijos armijos bus U. S. kariai

WASHINGTON, gruod. 26 — Senato militarinių reikalų komiteto narys Edwin C. Johnson sakė jis sužinojęs iš patikimų šaltinių, jog 73 nuosimčiai kariuomenės, kuri darys Europos invaziją, bus amerikiečiai, o likę 27 nuosimčiai bus britai. Anot Senatoriaus, tokia proporcija pateisina išrinkimą amerikiečio — Gen. Dwight D. Eisenhower — vadovauti tai invazijai.

Iš kitų šaltinių sužinota, kad britai neturi pakankamai rezervų, kad galėtų Europos invazijai vartoti didelius skaičius kareivių.

Karalius įspėja apie ateities sunkias kovas

LONDONAS, gruod. 26 — Anglijos karalius George VI, savo šeštoj Kalėdinėj kalboj į britų imperijos žmones, atsisaukė į juos pasitikėti, kad iš šio karo kils nauja brolija. Anot karaliaus, nors matoma šviesi ateitis, neturima iliuzijų apie sunkias kovas ir didelį darbą, kuris žiūri mus į akis.

Nori konstitucijos priedo kareivių balsavimo reikalu

WASHINGTON, gruod. 26 — Wyoming Senatorius O'Mahoney vakar siūlė priimti bendrą rezoliuciją, kuria Kongresas, konstitucijos priedu, galėtų apšaukti kareivius balsavimo teise 1944 metų rinkimams. Jo planas numato, kad valstybės sušauktytų tuos kareivių balsavimus. Senatorių manymu, per vieną mėnesį būtų galima gauti reikalingą 36 valstybių ratifikaciją tam konstitucijos pataisymui.

Valdžia ruošiasi perimti geležinkelius

Kol kas nenumatoma, kad greit susitars 30 dienas. Kitų streikų reikalu vyriausybė laukdavo kol sustadavo darbas ir tuomet perimdavo įmonę. Tačiau, geležinkelių transportas toks svarbus karo metu, jog nemanoma, kad Prez. Rooseveltas lauks kol įvyks streikas, bet duos pirmo įsakymą valdžiai perimti ir operuoti šio krašto geležinkelius.

EKSTRA!

Nuskandino nacių karo laivą “Scharnhorst”

LONDONAS, gruod. 26 — Laivynas šiandien pranešė, kad britų karo laivai vienam fjorde prie šiaurinio Norvegijos galo nuskandino vokiečių 29,000 tonų karo laivą Scharnhorst.

Lebanonas ir Sirija gaus savyvaldą

ALŽYRAS, gruod. 26 — Prancūzų tautinio išsilaisvinimo komiteto vakar dienos pranešimu, Lebanonas ir Sirija sausio 1 gaus savyvaldą. Pranešimas sakė tų valstybių atstovai trečiadieny susitarė su Gen. Georges Catroux. Komiteto narys pareiškė, kad ta sutartis nepanaikina tautų sąjungos mandato, po kuriuo prancūzai vadovauja tų valstybių vyriausybėms.

Vyskupas pasakoja apie japonų žiaurumus

CHANGTEH, Kinija, gr. 26 — J. E. Geraldo Hertero, apaštališkas vikaras Changteh diecezijai, šiandien sakė kuomet japonai buvo užėmė šį miestą jų kareiviai jį sumušė keturis kartus ir apdaužė ispanų vienuolę. Vyskupas taipgi sakė japonai išvogė visas brangenybes ir maistą iš Šv. Augustino draugijos užlaikomos katalikų misijos.

Naciai siūnčia rezervus prieš jugoslavus

LONDONAS, gruod. 26 — Partizanų biuletenis sakė partizanai šiuo laiku kovoją prieš 14 vokiečių divizijų (150,000 iki 200,000 kareivių), Bosnijos, Herzegovinos, Dalmatijos ir Kroatijos provincijose. Anot pranešimo, naciai siūnčia naujus rezervus prieš partizanus, bet jie visur atmušami, ir partizanai kituose sektoriuose varosi pirmyn.

RUSAI STUMIA VOKIEČIUS IKI PABALTIJŲ

Sov. Rusijos pirmoji Pabaltijo armija, prieš pora dienų, naujausiais pranešimais, buvo tikrai už 12 mylių nuo Vitebsko ir už 20 mylių nuo Polotsko. Šiandien frontas jau bus vienaip, ar kitaip pasikeitęs. (Acme-Draugas telephoto)

Rusai perkirto Vitebsko vieškelį

Stumia vokiečius atgal Kievo sektory

LONDONAS, gruod. 26 — Gen. Bagramyano vadovaujama rusų kariuomenė vakar apėjo Vitebską iš vakarų pusės, perkirto vieškelį einantį į Polotską ir spaudžia tą nacių tvirtovę iš šiaurės ir šiaurryčių. Maskvos pranešimas sakė rusai, varydamiesi į pietus pagal Nevelio geležinkelį iš Gorodoko, užėmė Zalučyje geležinkelio stotį. Kitas dalinys užėmė Kurino ir Novka, 14 ir 17 mylių nuo Vitebsko.

Churchill eina stipryn

LONDONAS, gruod. 26 — Šios dienos biuletenis sako Ministrų Pirmininkas Churchill nuolat eina geryn ir jau pradeda stiprėti.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

IŠ NEW YORKO — Japonų imperatorius Hirohito pareiškė savo žmonėms, jog dabartinė “karo padėtis esanti labai rimta ir reikalauja didžiausio pasiaukojimo iš kiekvieno japono.”

IŠ ALŽYRO — Penktoji armija užėmė pakalnę netoli nacių laikomo San Vitebso miesto. Ortona mieste vokiečiai vis dar laikosi prieš aštuntos armijos puolimą.

IŠ MASKVOS — Rusų pranešimas sakė jų pirmoji Ukrainos armija pasivarė pirmyn 25 mylias Kievo sektory. Rusai taipgi pralaužė nacių linijas šiauriniame fronte.

Sakoma britai užėmė tą miestą

Amerikiečiai užėmė dar 2 Italijos kalnus

SAJUNGININKŲ ŠTABAS Alžyre, gruod. 26 — Aštuntos armijos kanadiečiai kareiviams vartoja “Molotov” cocktails — bonkas pripildytas gazolinu — prieš nacių šiaurvakariniam Ortona miesto kampe. Cairo radio pranešimas sakė sąjungininkai jau užėmė Ortona, iš kur dabar galės varytis į Pescara uostą. Apart tų “koktelių,” kanadiečiai naudoja granatas ir ką tik pagriebia, kad iškrapštyti vokiečius iš stipriai šarvuotų rūšių.

Už Ortona-Orsogna vieškelio aštuntoji armija pasivarė pirmyn, o prie Villa Grande sutiko didelę opoziciją. Pačiam Ortona mieste naciai įleidžia tankus į namų rūsius ir naudoja juos kaip tvirtoves.

Kiniečiai varo japonus iš Kungang miesto

CHUNGKING, gruod. 26 — Šios dienos raportas sako kiniečiai pasiekė Kungang miesto pakraščius, kur dabar aštriai kovoja prieš japonus. Rytiniam Sungtze upės krante kiniečiai pribagia užsilikusius japonus, o anam upės krante kiniečiai vežasi paskui bėgančius japonus.

Torpedo laivai puolė vokiečių kreiserį

SAJUNGININKŲ ŠTABAS Alžyre, gruod. 26 — Štabo pranešimas sakė sąjungininkų torpediniai laivai sutorpedavo vokiečių kreiserį Dalmaciją, kurį naciai buvo atėmė iš jugoslavų.

WILDWOOD, N. J., gruod. 26 — Didelis gaisras vakar sunaikino tris teatrų, du viešbučius, 25 krautuves, 9 namus šiame kurortiniame mieste. Spėjama nuostoliai sieks suvirš milijoną dolerių.

Lenkų premjeras tarsis su Prez. Rooseveltu

LONDONAS, gruod. 26 — Vakari praneša, jog Lenkijos ministrų pirmininkas Stanislaw Mikolajczyk išvykęs Amerikon pasitarimui su Prez. Rooseveltu.

NUMUŠĖ 30 JAPONŲ LĒKTUVŲ

Nuskandino laivą, bombavo Rabaul bazę

NAUJA GVINEJA, gr. 26 — Gen. MacArthur pranešimas sakė amerikiečiai lakūnai numetė 50 tonų bombų ant japonų aerodromo Rabaul bazėj, ir numušė 30 japonų lėktuvų, kurie pakilo jiems priešintis. Nors japonai sakė jie sunaikinę 53 amerikiečių lėktuvus, štabo biuletenis sakė prarasta tik 4 naikintuvai.

Prie Gasmata, Boston atakos lėktuvus puolė ir nuskandino pakraščią laivą, kurio buvo pilnas japonų kareivių.

Rytinės valstybės laukė priešų lėktuvų atakos

NEW YORKAS, gruod. 25 — Rytinių valstybių apsigynimo komanda vakar įspėjo visas militarines ir civilines agentūras būti pasiruošusioms ir pranešė, kad jai buvo pranešta, kad priešas galės bandyti pasalingą ataką Kalėdų dieną.

Anksčiau tą dieną New Yorko Mayoras per radio buvo davęs newyorkečiams įspėjimą, jog priešas nežiūri švenčių.

Gandai būk prie Atlanto kranto buvo matyti du lėktuvnešiai ir kad bombos krito Naujojoje Anglijoje išsiaukę iš laivyno pareiškimą, kad “nėra komentaro.”

Karalienė mato pergale

LONDONAS, gruod. 26 — Olandijos karalienė Wilhelmina, kalbėdama į savo žmones okupuotoj Olandijoje, sakė šios Kalėdos dar tamsios, bet per tamsą jau matosi šviesesnė ateitis. Karalienė taipgi sakė jau matosi daug ženklų ateinančios pergalės.

MANĖ TRŪKS EGLAIČIŲ PASIDARĖ PERTEKLIUS

CHICAGO, gruod. 26 — Kalėdinį eglaičių pirkliai, manydami, jog šiais metais bus mažai eglaičių ir aukštos kainos, prisivežė tiek medžių, kad iki Kūčių vakaro negalėjo jų parduoti nė už 5 centus vieną. Vietomis jas padega, o kitur palieka ant vietos žmonėms pasiimti. Pardavėjai kaltina neužsniigtus kelius už tokius didelius eglaičių kiekius. Prie 75th ir Western gatvių iki šiai dienai stovi keli traukinių vagonai pilni eglaičių, kurias nė nesirūpina išrišti.

Jei tik paliesčiau Jo lopšeli...

Išblyškusi žiemos saulutė metė silpną spindulėlį ant Trepėkų stogo, kai Trepėkienė su visa lova pritraukė prie lango savo penkiolikos metų Viktorę, kuri inkstų ligos kamuojama jau antrą Kalėdų laukė lovoje. Nors tėvai jau daug pinigų buvo išleidę gydytojams ir vaistams, tačiau Viktorė vis menkėjo, su lėtai slenkančiomis dienomis ji vyto kai nu-piautas žalias šienas. Motina pasodino, kaldromis ir pagalvėmis paramstė, drungnu vandeniu apšluostė menkutį veidelį, paglostė baltuojančius lyg linų pluoštą plaukus ir pasitraukė trūstis aplink pečių. Viktorė spaksojo neatitraukdama akių nuo lango. Kai mo prieškalėdinė nuotauka pagyvėjęs, vyras ritinėja bakas, kubilus alui daryti, kaiminkos zuja pas kitą tai skerstuvėmis dalinasi, tai mieles alui bei pyragams skolinasi, tai siuvinis bei papuošalus gabena si rūšiliais, kai kur girdisi spiegiama pisanamų gyvulių, gagenimai žasų. Labiausiai Viktorę masino tokio pat amžiaus kaip ji neužaugų būrys, kurie priblandai artėjant kulvartomis čiūzo nuo didelių pusnių sušalusio sniego pakluonėje palei tvoras. Vieni šliaužė rogutėmis, kiti sėdomis, vieni kitus už kojų nutraukdami žąsis. Trepėkas tuo tarpu įžengė stuboru grįžęs iš turgaus su maišu kalėdinių pirkinų. Apsišluostęs apšerkšnojusius ūsus, traukė iš maišo gėrybes — čia miltų maišelis, čia arbatos pakelis, syrupo viedrelis, cukrus, silkės ir kiti dalykai. Viktorėi gi didelė virtinė barankų.

— Kur gi man vaistai tėveli, ar jau nebepervežei, ar aš nekada nebeįsigysiu ir su tais vaikais nebečiauzysiu ant tų sniego kalnų? — liūdnai klausinėjo Viktorė.

— Ką gi, vaikel... kad vais tai negelbsti... Prašykime geroro Dievulio, jei Jis panorės, tai išgydys.

— Kunigėlį reikia parvežti mergaitei. Su Dievuliu bus linksmiau Kalėdas švęsti — pratarė motina tvarkydama pirkinus.

Rytojaus dieną į Trepėkų kiemą išlanko bėrio traukiamos šlajukės, kuriose sėdėjo senas klebonas ir parvežė Kalėdų džiaugsmą — švenčiausiąjį. Jackienė skubiai pribėgusi prie baltai aptiesto, kaspinais papuošto stalo, uždegė dvi vaškines žvakės. Jackus rankoje taip pat suspaudęs vaškinę delnu dengdamas nuo besiveržiančios vėjo srovės, stovėjo tarpduryje, kad pasitiktų švenčiausiąjį. Moterys rikiavosi priemenėje mėgindamos balsus. Pirmą žengė vežikas odinę terbą pasikabinęs ant pečių, kurią greitai padėjo ant suolo. Paskui įėjo klebonas ir užsidarė duris. Priemenėje jau sklido garsai — "Prieš taip didį Sakramentą".

Senelis klebonas, aprūpinęs ligonę pastiprinančiu maistu, sveikinosi su kaimiečiais, susirinkusiais jo sutikti. Vaikai vienas pro kitą prasistumdami, lindo arčiau kunigo. Ir kaip nelys, jie gavo ne tik šventų paveikslėlių, bet ir saldinių. Atlikęs reikalus ir pažintis, kunigas priėjęs atsivėlino ligonę, palinkėjęs laimingo išgyjimo, priminė žiūrėk, kad ligi Kalėdų išgytum, kad Kalėdose matyčiau bažnyčioje. Jei pati negalėsi ateiti, tėvelis teatveža su ratukais. Viktorė bevertiškai palinkėjo galvelę. Tačiau troškimas Kalėdų rytą važiuoti į bažnyčią vis didėjo. Ji tarė sau — jei tik pasupčiau Kūdikelį Jėzų, jei tik paliesčiau Jo lopšeli — išgyčiau.

Naktis prieš Kūčias atsilė, gi kūčių rytą pasipylė lietus. Staiga iš žiemų atūžęs šaltis, sidabruotu ledu aplicio visą apylinkę. Debesėlis pūkinis sniegu apklodamas, nepaprastai parėdė ka mo medžius, ypač mišką. Taip pat patiesdamas ir gerą kelią. Tad, Kalėdų rytą jau anksti visais vieškeliais ir keleliais kaimiečiai pėsti ir važiuoti skubėjo bažnyčion. Viktorė jau nuo pusnaktio nemiegojus taip pat veržėsi važiuoti. Motina nu-rodinėjo galimus pavojus daugiau susirgti. Tėvas visuomet būdavo greitas patenkinti savo venturtės prašymus. Ir šį kartą pats sėve ir žmoną vertė išstęsti. Tad, abu Trepėkai taisė šlajose minkštą patalą ir paguldė Viktorę apklojo šiltai, pririšė ratukus prie šlajų, pasileido per eglėnų tiesia linija į bažnyčią. Atvykę čia, jau rado pilną žmonių. Prie prakartėles kelios eilės slinko keliais jaunų, senų ir vaikų. Visi bučiavo nuo lopšelio nuleistą paausuotą kaspiną pasupdami Kūdikelį. Gi skambutis savo balseliu kiek vienam atsakė lyg išreikšdamas padėką. Trepėkai įstūmė bažnyčion ratukuose sėdinčią Viktorę. Tėvas vežė, motina parėmusi pagalvę laikė. Žmonės grūdosi vieni marmėjo, kad čia ligoniams ne vieta, kiti užjaušdami praskyrė taką, kuriuomi tėvai privežė ligonę prie prakartėles. Viktorė stvėrėsi auksuoto kaspino, bučiavo, prie širdies spaudė, supo rasotas akis pakeldama į mažytį Jėzulėlį kažką šnabzdėjo ir vėl supo, bučiavo, kalbėjo. Meldėsi jį, meldėsi ašarom apsiplūgė tėvai ir svetimieji arčiau klūpantieji už jaunuolės sveikatą.

Senasis klebonas prieš šv. Mišias atėjęs apšlakstė šventu vandeniu prakartėlę. Pa-

PIRKITE KARO BONUS!

PASPRUKĖS KEPSNYS KALĖDŲ STALUI

Amerikos marinas šiaurės Irlandijoje stovykloje užkopęs ant kupetos šieno bandė paduoti turkų Kalėdoms, tačiau, kaip matome, jis paspruko iš jo rankų. (Marine Corps photo; Acme-Draugas telephoto)

matęs ratukuose jau pažįstamą veidelį, nubėrė ant jos švento vandens lašus tardamas: "Dievas tebūna su tavimi."

J. P. VARKALA
VALSTIŠIOS REGISTRUOTAS AUDITORIUS
4148 Archer Ave.
Tel. Virginia 2114
Perkėle savo Raštinę į BRIGHTON PARKĄ
Su Income taksais ir kitais reikalais kreipkitės viršminėtu antrašu.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: Yards 1829
Pritaiko Akinius. Kreivas Akis Ištaiso.
Ofiso ir Akinų Dirbtuvė 2401 SO. HALSTED ST.
Kampas 34th Street
Valandos nuo 10 iki 4; nuo 6 iki 8 Sekmadienį pagal sutartį.

DABAR Yra Geriausias Laikas Pirkti Pirmos Rūšies Namų Materijolą Už Dar Žemomis Kainomis!
Atvykite į mūsų jarda ir apžiūrėkite staką ir aukštą rūšį LENTŲ—MILLWORK — STOGŲ IR NAMŲ MATERIJOLĄ — dėl garažų, porčių, viškų, skleptų ir fletų. PASITARKIT SU MŪSŲ EKSPERTAIS kaslinink perstatymo namų.
APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMAS DYKAI! STANLEY LITWINAS, General Manager
CARR - MOODY LUMBER CO.
PATARNAUJA LIETUVIAI SALESMANAI
3039 SO. HALSTED ST. TEL. VICTORY 1272
Valandos: Sekmadieniais nuo 8 val. ryto iki 12 val. pietų. Kitomis dienomis — nuo 7 val. ryto iki 5:30 valandos popiet.

PASKOLOS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ!
STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI
ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų PANAUDOKITE PROGĄ DABARTINEMS ŽEMOMS NUOSIMCIO RATOMS.
TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!
TAUPLYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indėliai rūpestingai globojami ir ligi \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Mokame 3%. Jūsų pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo.
SENIUSIA IR ŽYMIUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA — 46 Metal Sekmingo Patarnavimo! —
KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mazeris, Sec'y. 3236 SO. HALSTED ST

čios širdies. Prieš Grabnyčias sekmadienį, Viktorė jau savo kojomis artinosi prie prakartėles, vėl supo, vėl bučiavo paausuotą kaspiną ir padėkos maldas siuntė už savo laimę. Laisvutė

Būkit Malonūs SAVO AKIMS!
Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokite jas leisdami išgaminuoti jas moderniausia metodu, kurią regėjimo mokslas gali suteikti.
66 METAI PATYRIMO patirtime akių, kurie prašė na visų akių įtempimą.
Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampas 18-tos
Telefonas: CANAL 0523, Chicago
OFISO VALANDOS:
Kasdien 9:00 a. m. iki 8:00 p. m.
Trečiad. ir Šeštad. 9:30 a. m. iki 7:00 p. m.

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS
Mano 20 metų praktikavimas jūsų garantavimas
Optometriškai Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinus. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipama į mokyklos vaikus.
KREIVOS AKYS ATITAIKOMOS
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. vak. Seredomis nuo pietų, o Nedėliomis pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be ainių. Kainos pigiau kaip pirma.
4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

Jaunuoliai, kurie nepriimami į karo aviacijos skyrius iš priežasties spalvų neregėjimo — (color blindness), kreipkitės prie manęs. Apsiumu išgydyti.
Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office Tel. HEMlock 4848
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISO VALANDOS
Valandos: 2—4 ir 7—9 vakare
Trečiad. ir Nedėliomis susitarus
2423 West Marquette Road

DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekm. tik susitarus.

EXTRA! EXTRA!
Permainytas vardas ir adresas
Lietuviškas Zydukas
REMKITE SENĄ LIETUVIŲ DRAUGĄ
N. KANTER, sav.
MONARCH LIQUOR
3529 So Halsted St.
Phone YARDS 6054

WHOLESALE FURNITURE BROKER
Everything in the line of Furniture
ALEX ALESAUSKAS and SONS
Factory Representative
SHOWROOMS IN MERCHANDISE MART
For appointment call — REPUBLIC 6051

MARGUTIS
VIENINTELIS AMERIKOS LIETUVIŲ KASDIENINIS RADIO LAIKRAŠTIS, ĮSTEIGTAS BAL. 11, 1933 M.
WHFC - 1450 kilos.
SEKMADIENIAIS — nuo 1 iki 2 val. popiet.
KITOMIS DIENOMIS — nuo 9:30 val. vakare.
EXTRA PROGRAMAS Penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v.
MARGUČIO ofiso adresas:
6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.
Telefonas — GROvehill 2242

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį
Office Tel. YARDS 4787
Namų Tel. PROspect 1930
Tel. YARDS 2246

DR. C. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue
arti 47th Street
Val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Trečiadienį pagal sutartį.

Ofiso Tel. VIRginia 0036
Rezidencijos Tel.: BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1—3 ir 5—8:30 P. M.
Trečiadieniais pagal sutartį

Tel. YARDS 5921
Res.: KENwood 5107.
DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street

LIETUVIAI DAKTARAI

Telefonai:
Ofiso—HEMlock 5849
Rezid.—HEMlock 2324
DR. PETER I. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Ofiso Telefonas: YARDS 0554
Jei neatsiliepią šaukite—
Res. Tel.: MIDway 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. diena.

Ofiso Tel. .... VIRginia 1886
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
LIGONIUS PRIDMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekm. tik susitarus.

DR. P. ATKOČIONAS
DANTISTAS
1446 S. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Val.: 10-12 ryta, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 3—8 popiet.

Tel. CANal 6122
DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Rd.
Valandos: 1—3 popiet ir 7—8 v. v.
Sekmad., Trečiad. ir Šeštadienio vakarais ofisas uždarytas.
REZIDENCIJA
5241 West 66th Place
Tel. REPublic 7868

Tel. CANal 0257
Rez. Tel.: PROspect 6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted St.
Rezidencija: 6600 S. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p.
6 iki 9 val. vakare.

Tel. YARDS 3146
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 West 35th Street
Val.: 11-12; 2-4; ir 6:30-8:30
Pirmadieniais—2-4 ir 6:30-8:30
Šventadieniais—11-12.

Skaniausia duona yra toji, kurią uždirbame savo rankomis.

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Ofiso Telefonas: YARDS 0554
Jei neatsiliepią šaukite—
Res. Tel.: MIDway 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. diena.

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Rez. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsiliepiama—
Saukite: KEDzie 2868
VALANDOS:
Firm., Antr., Ketvir. 6 iki 9 vak.;
Penktad. 8:30 iki 9:30 vak.
Šeštad. 6 val. iki 9:30 vak.
Sekmadieniais pagal susitarimą.
Tikėjimas ir dora žmogui duoda gyvenime stiprybę ir jėgą.

WANT

ADS

"DRAUGO" DARBŲ SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT
127 No. Dearborn Street
Tel. RANDolph 9488-9489

SVARBUS PRANEŠIMAS
War Manpower Commission nustatymai reikalauja kad daugumas darbininkų turi įsigyti Paliuosvimo Raštą (statement of availability) nuo dabartinės darbo įstaigos — ar nuo War Manpower Commission — pirm pradedant dirbti kitoje įstaigoje. Persitikrinkit ar jūs galite gauti ir ar jums reikalinga paliuosvimo raštas. Jis sutaisyti sau ir darbo įstaigoms daug laiko.

HELP WANTED — VYRAI

BUS BOYS
Atsiūskit į Colonnade Kambary, EDGEWATER BEACH HOTEL
5349 Sheridan Rd.

VYRAI IR MOTERYS

VYRŲ PAPERSTIEMS DARBAMS

MOTERŲ PRIE LENGVŲ MAŠINŲ IR ASSEMBLY DARBŲ
Patyrimo nereikia, laikas ir pusė virš 40 valandų.
(Atsiūskit prie Paulina St. vartų)
APPLETON ELECTRIC CO
1713 W. Wellington

VYRŲ MOTERŲ

Višokio amžiaus lengviems dirbtuvės darbamams. **SVARBŲ PRAMONĖ**
Dalinio laiko darbininkų taipgi reikia. Geros darbo sąlygos, pastovūs darbai, laikas ir pusė virš 40 val.
STANDARD BRANDS, INC.
(Chase & Sanborn Coffee Plant)
2133 W. PERSHING RD.

REIKIA ALUMINUM CASTING TRIMMERS POLISHERS, CHIPPERS
SAND BLASTERS, GRINDERS, SAW VYRŲ.
PATYRIMO NEREIKIA. KARO PRAMONĖJE GERA MOKESTIS DIENĄ IR NAKTĮ

Pilnam ar daliniam laikui. Atsiūskit darbo dienomis nuo 8 ryto iki 5 pp. Šeštadienį iki pietų. Atsineškite gimimo rekordus ar pilietybės papietus.
2742 W. 36th PLACE

REIKIA ALUMINUM CASTING TRIMMERS POLISHERS, CHIPPERS
SAND BLASTERS, GRINDERS, SAW VYRŲ.
PATYRIMO NEREIKIA. KARO PRAMONĖJE GERA MOKESTIS DIENĄ IR NAKTĮ

Pilnam ar daliniam laikui. Atsiūskit darbo dienomis nuo 8 ryto iki 5 pp. Šeštadienį iki pietų. Atsineškite gimimo rekordus ar pilietybės papietus.
2742 W. 36th PLACE

REIKIA ALUMINUM CASTING TRIMMERS POLISHERS, CHIPPERS
SAND BLASTERS, GRINDERS, SAW VYRŲ.
PATYRIMO NEREIKIA. KARO PRAMONĖJE GERA MOKESTIS DIENĄ IR NAKTĮ

REIKIA ALUMINUM CASTING TRIMMERS POLISHERS, CHIPPERS
SAND BLASTERS, GRINDERS, SAW VYRŲ.
PATYRIMO NEREIKIA. KARO PRAMONĖJE GERA MOKESTIS DIENĄ IR NAKTĮ

REIKIA ALUMINUM CASTING TRIMMERS POLISHERS, CHIPPERS
SAND BLASTERS, GRINDERS, SAW VYRŲ.
PATYRIMO NEREIKIA. KARO PRAMONĖJE GERA MOKESTIS DIENĄ IR NAKTĮ

REIKIA ALUMINUM CASTING TRIMMERS POLISHERS, CHIPPERS
SAND BLASTERS, GRINDERS, SAW VYRŲ.
PATYRIMO NEREIKIA. KARO PRAMONĖJE GERA MOKESTIS DIENĄ IR NAKTĮ

REIKIA ALUMINUM CASTING TRIMMERS POLISHERS, CHIPPERS
SAND BLASTERS, GRINDERS, SAW VYRŲ.
PATYRIMO NEREIKIA. KARO PRAMONĖJE GERA MOKESTIS DIENĄ IR NAKTĮ

REIKIA ALUMINUM CASTING TRIMMERS POLISHERS, CHIPPERS
SAND BLASTERS, GRINDERS, SAW VYRŲ.
PATYRIMO NEREIKIA. KARO PRAMONĖJE GERA MOKESTIS DIENĄ IR NAKTĮ

REIKIA ALUMINUM CASTING TRIMMERS POLISHERS, CHIPPERS
SAND BLASTERS, GRINDERS, SAW VYRŲ.
PATYRIMO NEREIKIA. KARO PRAMONĖJE GERA MOKESTIS DIENĄ IR NAKTĮ

REIKIA ALUMINUM CASTING TRIMMERS POLISHERS, CHIPPERS
SAND BLASTERS, GRINDERS, SAW VYRŲ.
PATYRIMO NEREIKIA. KARO PRAMONĖJE GERA MOKESTIS DIENĄ IR NAKTĮ

REIKIA ALUMINUM CASTING TRIMMERS POLISHERS, CHIPPERS
SAND BLASTERS, GRINDERS, SAW VYRŲ.
PATYRIMO NEREIKIA. KARO PRAMONĖJE GERA MOKESTIS DIENĄ IR NAKTĮ

REIKIA ALUMINUM CASTING TRIMMERS POLISHERS, CHIPPERS
SAND BLASTERS, GRINDERS, SAW VYRŲ.
PATYRIMO NEREIKIA. KARO PRAMONĖJE GERA MOKESTIS DIENĄ IR NAKTĮ

REIKIA ALUMINUM CASTING TRIMMERS POLISHERS, CHIPPERS
SAND BLASTERS, GRINDERS, SAW VYRŲ.
PATYRIMO NEREIKIA. KARO PRAMONĖJE GERA MOKESTIS DIENĄ IR NAKTĮ

HELP WANTED — MOTERYS

MOTERŲ PATYRIMO NEREIKIA AMŽIUS 18 IKI 45 SVARBIOJ PRAMONĖJE
Karo ir civiliniai darbai. Pradinė mokesčiai \$26 j sav. 48 val. darbo sav. pastovus darbas.
E. L. MANSURE CO.
1605 S. Indiana Ave.

MOTERŲ — MERGINŲ
Prie lengvų dirbtuvėje darbu. **FEDERAL PURE FOOD CO.**
4864 S. Halsted St.
(Rear Bldg. — 3rd Floor)

HELP WANTED — VYRAI

BUS BOYS
Atsiūskit į Colonnade Kambary, EDGEWATER BEACH HOTEL
5349 Sheridan Rd.

VYRAI IR MOTERYS

VYRŲ PAPERSTIEMS DARBAMS

MOTERŲ PRIE LENGVŲ MAŠINŲ IR ASSEMBLY DARBŲ
Patyrimo nereikia, laikas ir pusė virš 40 valandų.
(Atsiūskit prie Paulina St. vartų)
APPLETON ELECTRIC CO
1713 W. Wellington

VYRŲ MOTERŲ

Višokio amžiaus lengviems dirbtuvės darbamams. **SVARBŲ PRAMONĖ**
Dalinio laiko darbininkų taipgi reikia. Geros darbo sąlygos, pastovūs darbai, laikas ir pusė virš 40 val.
STANDARD BRANDS, INC.
(Chase & Sanborn Coffee Plant)
2133 W. PERSHING RD.

REIKIA ALUMINUM CASTING TRIMMERS POLISHERS, CHIPPERS
SAND BLASTERS, GRINDERS, SAW VYRŲ.
PATYRIMO NEREIKIA. KARO PRAMONĖJE GERA MOKESTIS DIENĄ IR NAKTĮ

Pilnam ar daliniam laikui. Atsiūskit darbo dienomis nuo 8 ryto iki 5 pp. Šeštadienį iki pietų. Atsineškite gimimo rekordus ar pilietybės papietus.
2742 W. 36th PLACE

REIKIA ALUMINUM CASTING TRIMMERS POLISHERS, CHIPPERS
SAND BLASTERS, GRINDERS, SAW VYRŲ.
PATYRIMO NEREIKIA. KARO PRAMONĖJE GERA MOKESTIS DIENĄ IR NAKTĮ

Pilnam ar daliniam laikui. Atsiūskit darbo dienomis nuo 8 ryto iki 5 pp. Šeštadienį iki pietų. Atsineškite gimimo rekordus ar pilietybės papietus.
2742 W. 36th PLACE

REIKIA ALUMINUM CASTING TRIMMERS POLISHERS, CHIPPERS
SAND BLASTERS, GRINDERS, SAW VYRŲ.
PATYRIMO NEREIKIA. KARO PRAMONĖJE GERA MOKESTIS DIENĄ IR NAKTĮ

REIKIA ALUMINUM CASTING TRIMMERS POLISHERS, CHIPPERS
SAND BLASTERS, GRINDERS, SAW VYRŲ.
PATYRIMO NEREIKIA. KARO PRAMONĖJE GERA MOKESTIS DIENĄ IR NAKTĮ

REIKIA ALUMINUM CASTING TRIMMERS POLISHERS, CHIPPERS
SAND BLASTERS, GRINDERS, SAW VYRŲ.
PATYRIMO NEREIKIA. KARO PRAMONĖJE GERA MOKESTIS DIENĄ IR NAKTĮ

REIKIA ALUMINUM CASTING TRIMMERS POLISHERS, CHIPPERS
SAND BLASTERS, GRINDERS, SAW VYRŲ.
PATYRIMO NEREIKIA. KARO PRAMONĖJE GERA MOKESTIS DIENĄ IR NAKTĮ

REIKIA ALUMINUM CASTING TRIMMERS POLISHERS, CHIPPERS
SAND BLASTERS, GRINDERS, SAW VYRŲ.
PATYRIMO NEREIKIA. KARO PRAMONĖJE GERA MOKESTIS DIENĄ IR NAKTĮ

REIKIA ALUMINUM CASTING TRIMMERS POLISHERS, CHIPPERS
SAND BLASTERS, GRINDERS, SAW VYRŲ.
PATYRIMO NEREIKIA. KARO PRAMONĖJE GERA MOKESTIS DIENĄ IR NAKTĮ

REIKIA ALUMINUM CASTING TRIMMERS POLISHERS, CHIPPERS
SAND BLASTERS, GRINDERS, SAW VYRŲ.
PATYRIMO NEREIKIA. KARO PRAMONĖJE GERA MOKESTIS DIENĄ IR NAKTĮ

REIKIA ALUMINUM CASTING TRIMMERS POLISHERS, CHIPPERS
SAND BLASTERS, GRINDERS, SAW VYRŲ.
PATYRIMO NEREIKIA. KARO PRAMONĖJE GERA MOKESTIS DIENĄ IR NAKTĮ

REIKIA ALUMINUM CASTING TRIMMERS POLISHERS, CHIPPERS
SAND BLASTERS, GRINDERS, SAW VYRŲ.
PATYRIMO NEREIKIA. KARO PRAMONĖJE GERA MOKESTIS DIENĄ IR NAKTĮ

REIKIA ALUMINUM CASTING TRIMMERS POLISHERS, CHIPPERS
SAND BLASTERS, GRINDERS, SAW VYRŲ.
PATYRIMO NEREIKIA. KARO PRAMONĖJE GERA MOKESTIS DIENĄ IR NAKTĮ

REIKIA ALUMINUM CASTING TRIMMERS POLISHERS, CHIPPERS
SAND BLASTERS, GRINDERS, SAW VYRŲ.
PATYRIMO NEREIKIA. KARO PRAMONĖJE GERA MOKESTIS DIENĄ IR NAKTĮ

REIKIA ALUMINUM CASTING TRIMMERS POLISHERS, CHIPPERS
SAND BLASTERS, GRINDERS, SAW VYRŲ.
PATYRIMO NEREIKIA. KARO PRAMONĖJE GERA MOKESTIS DIENĄ IR NAKTĮ

REIKIA ALUMINUM CASTING TRIMMERS POLISHERS, CHIPPERS
SAND BLASTERS, GRINDERS, SAW VYRŲ.
PATYRIMO NEREIKIA. KARO PRAMONĖJE GERA MOKESTIS DIENĄ IR NAKTĮ

Nacių šnipo tėvai ir artimieji kalėjime

Šeši chicagiečiai kaltinami išdavyste, teikiant pagalbą Herbert Hauptui, nacių šnipui, kurio šiame pasulyje jau nebėra, antras Kalėdas praleido kauntės kalėjime.

Trys vyrai buvo pasmerkti mirti, ir trys moterys, jų žmonos, buvo nuteistos kiekviena po 25 metus kalėjimui, bet apeliacinis teismas peržiūrėjo bylą ir paskirta byla naujam svarstymui.

Tie kaliniai yra Mr ir Mrs. Hans Haupt, tėvai vokiečių šnipo; Mr. ir Mrs. Walter Froeling, dėdė ir tetulė šnipo, ir Mr. ir Mrs. Richard Wergui, draugai Haupt šeimos.

Automobilio ženklelis

Miesto leidimo ženkleliai automobiliams galima šiandien gauti Ludwig D. Schreiler, miesto klerkas, pranešė pereitą trečiadienį. Jis atkreipė dėmesį, jog nauja taisyklė reikalauja, jog visi apliškai dėl ženklelių turi turėti 1944 metų valstijos leidimo numerį sąraše dėl aplikanto automobilio.

Kad būtum sveikas, sutvarkyk laiką darbui, poilsui ir miegui.

PARDAVIMUI

Išgykit mūsų veidui parašę tikrų baronų JOHN O. SYKORA, 2411 S. 52nd Ave., Cicero 453.

PIRMIEMS MORGICIAMS PASKOLOS daromos už tikrai 3 nuosimti. JOHN O. SYKORA, 2411 S. 52nd Ave., Cicero 453.

Iki šiol dar niekur nėra užrekorduota, kad būtų kur perkūnija trenkusi į orlaivį.

Iš Tėvų Marijonų Rėmėjų veiklos

Marquette Park. — Tėvų Marijonų Bendradarbių 5 skyriaus priešmetinis susirinkimas buvo sekmadienį, gruodžio 19 d., parapijos salė. Susirinkimas buvo skaitlingas ir, be to, trys nauji nariai įsirašė: Teresė ir Jonas Šeibai ir Petronėlė Žičkienė. Tai ženklas, kad 5-tas skyrius gerai gyvuoja.

Komisijos pirm. Ona Vilimienė išdavė raportą iš buvusios metinės vakarienės.

Pasirodė, pelno liko \$140. Jos raportas tikrai nustebino susirinkusius, kurie ir nesigailėjo rankomis paploti. Ištikrųjų, tai buvo didelis pasidarbavimas komisijos. Ona Vilimienė pardavė tikiety už \$45. Adolfiną Rimidaitė — už \$76. Petras Gailius prie bufeto padarė \$17.57 ir tikiety pardavė už \$5. Be to, suteikta pramogai visokių dovanų. T. Petroševičienė pagamino tikiety savo lėšomis.

Pelnas skiriamas pusiau su parapija, o pusė Tėvų Marijonų vienuolynui.

Susirinkimas įgaliojo Oną Kazragienę pasveikinti Tėvus Marijonus per jubiliejinę vakarienę ir įteikti skyriaus auką \$70.00.

Valdybon 1944 metams įėjo: dvasios vadas kun. A. Zakarauskas, pirm. Ona Kazragienė, vice pirm. Salomėja Šaučiuvienė, rašt. J. Purtokas, izd. P. Gailius, finansų rašt. Barbora Lazdauskienė, izdo globėja Al. Pukelienė.

Laimingų Naujų Metų!
Koresp.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

GELEZINKELIEČIŲ UNIŲ VADAI, PASAKĖ "NO!"

Po trijų dienų konferencijos su prez. Rooseveltu išvengimui generalinio streiko ir nesitikę su prezidento pasiūlymais, unių atstovai išeina iš Baltųjų Rūmų. Yra tačiau vilties, kad bus prieita prie vienokio ar kitokio kompromiso ir išvengta žalingo karo pastangoms streiko. (Acme-Draugas telephoto)

Rusų-vokiečių kovų apžvalga

Situacija ilgame rusų fronte reikalauja paaiškinimo. Bus aiškiau, jeigu bus pripažinta, kad vyksta trys dideli mūšiai. Einant nuo šiaurės į pietus: Baltrusijos kova verda iš šiaurvakarių nuo Gomelio link Zlobino, ir į pietvakarius nuo Gomelio pagal Pripetės upę; kova už Kievą ant linijos į rytus nuo Korostenos ir Žitomiro; ir Dniepro Kėlpos kova, kuri dabar padalinata į du sektorius: mūšis už Čerkasų avangardo pozicijas į šiaurvakarius nuo Kremencūgo, ir mūšis už svarbiausią geležinkelių punktą Znamenką, į pietvakarius nuo Kremencūgo.

Visos tos trys kovos pateko į blogiausį metų laikotarpį oro atžvilgiu. Purvas, atodėkis ir besiantinančios

rosteną, ir Odesos-Krokovos geležinkelį, einantį į pietus.

Dvišakė Rusijos ataka kovoje už Dniepro kilpą taikoma per Čerkasus į geležinkelių mazgų punktą Smelą ir per Kremencūgą į Znamenką, geležinkelių kontrolės punktą į rytus nuo Dniepropetrovsko; į šiaurvakarius į Žitomirą ir į vakarus ir pietus link Krivoi Rog, Nikolajev ir Odessa.

Baltrusijoje ir Dniepro kilpoje visi vokiečių laikomi punktai yra arti pražūtės. Vokiečiai laikosi stipriausiai svarbiausiam iš visų komunikacijos atžvilgiu, Kievo, fronte, kur d'žiosios linijos eina į rytus ir kur pabaiga dar neišspręsta. Feldmaršalas Mannsteinas, gal būt yra sulaukęs rusus, bet dar lieka pamatyti, ar io ekstravagancija, su kuria jis išmetė 800 tankų, bus pateisinama. Jei igu, kai kurie reškiniai rodo, Rusijos karo vadovybė ūgd tolimesnius ofensyvos planus, imtant naujas jėgas į kovos išvargintus laukus prieš susilpnėjusį priešą, tada vokiečiai apgalvės tas kelias mvlis. Išmėtas Ukrainoje ir atėautas tokia aukšta kaina. Naciai, galbūt, tikrai praileino kova, bet galutinai, netiktai neišgaalio apginti savo dviejų didžiųjų linijų ir rytus, bet mirtinai susilpnino save vėliau ateisiančioms kovoms rytuose. OWI

PIRKITE KARO BONUS!

BUTTER ON THE WAY

Five year old Jean Michele Dunne, of Flushing, Long Island, estimates how long it will be before her mother saves enough used kitchen fat to fill the can. Jean will take the full can to the meat dealer and claim extra ration points, now allowed by OPA.

Skelbitės Dien. "Drauge"

Everybody raves about your salads, Peg. What's the secret?

MIRACLE WHIP!
Its "different" flavor always makes a hit.

MILLIONS AGREE—Miracle Whip does work wonders with salads! A unique combination of old-fashioned boiled dressing and fine mayonnaise, Miracle Whip is by far America's favorite salad dressing.

HOW CAN I HELP?

TURN IN YOUR USED HOUSEHOLD FATS TO MAKE MEDICINE TO SAVE LIVES!

DARBININKŲ FOUNDRĖJE MAINTENANCE VYRŲ Chippers ir Grinders Su ar Be Patyrimo

PASTOVUS DARBAS — GERA MOKESTIS

DARBAI ĮVAIRIUOSE DEPARTAMENTUOSE Valandinės ar Piece work ratos geriausios mieste.

LABAI GERA PO KARO ATEITIS

Nežiūrint kokia klacifikaciją jūs turite iš Draft Board, visvien pašaukit mus

THE WESTERN FOUNDRY CO
3634 S. Kedzie Ave.

VYRŲ Su Ar Be Patyrimo Pastovūs Darbai — Gera Mokestis Darbas Dienomis Mėnesiniai Bonai

SHOTWELL MFG. CO.
3501 W. POTOMAC

DRAUGAS
 THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
 2334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois
 Published Daily, except Sundays,
 by the
 LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY
 A member of the Catholic Press Association
 \$6.00 per year outside of Chicago; \$7.00 per year in Chicago
 Cicero; 3c per copy.
 Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS
 Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius.
 Prenumeratos kaina Chicagoje ir Cicero—paštu:
 Metams \$7.00
 Pusei metų 4.00
 Trims mėnesiams 2.00
 Dviem mėnesiams 1.50
 Vienam mėnesiui ..... .75
 Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
 Metams \$6.00
 Pusei metų 3.50
 Trims mėnesiams 1.75
 Dviem mėnesiams 1.25
 Vienam mėnesiui ..... .75
 Užsieniuose:
 Metams \$8.00
 Pusei metų 4.50
 Trims mėnesiams 2.50
 Pinigus reikia siųsti Money Orderiu su užsakymu.
 Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus.

Bendradarbiams ir korespondentams raštų negražiname, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pastilko sau teisę atsakyti ir trumpinti visus prisiųstus raštus ir ypač korespondencijas sulig su nuodžiūras. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėle), paliekant didelius tarpus pašaukymui, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštini nededamos.
 Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Vis dar neišizada imperializmo

Po visų svarbiųjų konferencijų Maskvoj, Kairo ir Tcherane rusai bolševikai, rodos, jau bent kiek kitaip turėtų atsilipti apie mažesniųjų tautų ateities klausimą. Bet, atrodo, kad jie vis dar seną, nudėvėtą giesmelę tebegieda. Pavyzdžiui, Maskvoj išeinąs laikraštis "Karas ir Dirbančioji Klasė" gruodžio 22 d. laidoje rašo, kad Baltijos valstybės priklausančios ne kam kitam, bet sovietams. Esą "reakcionieriai" planuoja arba daro sąmokslus, kad "būtų pripažintos buvusios fašistinės vyriausybės Lietuvoj, Latvijoje ir Estijoje."

Kas nežino, kad Maskvos pretenzijos į Baltijos valstybes neturi nė mažiausio pagrindo. Jas siekiama pasigrobtį dėlto, kad rusai bolševikai tebeseraga sena rusų carų imperializmo liga iš vienos pusės, o iš kitos — kerta kelius bolševizmo ekspansijai į Europos vakarus.

TAUTŲ VALIOS LAUZYTOJAI

Maskvos laikraščių teigimas, kad kažin kokie "reakcionieriai" nori gražinti į Lietuvą, Latviją ir Estiją fašistinius režimus, yra gryniausia melagystė. Visas pasaulis žino, kad Baltijos valstybių žmonės nenori nei naciškos, nei fašistinės nei bolševikiškos valdžios. Jie nori būti laisvi ir nepriklausomi. Mes, kurie stengiamės padėti atstatyti Lietuvos nepriklausomybę, nepersame ir nepiršime Lietuvai jokių izmų. Mes norime padėti Lietuvos žmonėms išsikvoti sau teisę išsirinkti į nepriklausomos valstybės valdžią tokius žmones, kurie jų daugumai geriausiai patiks. Jei kas, tai Maskva ir jos nelaimingi agentai — pakalikai siekia sulaužyti Baltijos tautų valią, piršdami joms bolševikišką-sovietinę santvarką, kurios tų tautų žmonės bijo lyg kokios baisios ligos ar maro.

Dėl rusų-čekų sutarties

Yra žinių, kad kai kurie aukšti valdžios pareigūnai Vašingtone privačiuose pasikalbėjimuose reiškia nepasitenkinimo sutartimi, kuri pastaruoju metu padaryta ir pasirašyta tarp Sovietų Rusijos ir Čekoslovakijos. Kai kurie pareigūnai būtų linkę manyti, kad tokia sutartis tuo tarpu visai buvo nereikalinga, nes tai yra taip vadinamo jėgų balanso arba jėgos sistemos padarinys, kuris gali sukelti įtarinėjimų, nepasitikėjimų ir vesti prie to, kad ir kitos valstybės gali pradėti grupotis.

Kaip žinome, Prezidentas Rooseveltas, sekretorius Cordell Hall ir kiti (be to, ir kongresas savo priimtoji pokarinio bendradarbiavimo rezoliucijoj) rūpinasi suorganizuoti tarptautinę organizaciją taikai atsteigti ir palaikyti. Rodos, kad ir užsienių reikalų ministrų konferencijoj Maskvoje buvo aiškiai pasisakyta prieš atskirų valstybių sąjungas, kurios labai dažnai yra karų priežastimi.

Tadgi, rusų-čekų sutartyje slepiasi kas tai neaiškiau. Būt gera, kad Vašingtonas ir Londonas paprašytų Maskvos ir čekų vyriausybės Londone duoti patenkinantį paaiškinimą, kokiais sumetimais jie tokią atskirą sutartį yra sudarę.

Juo daugiau pirsime U. S. karo bonų, juo greičiau susileuksime pergalės, kuri ir mūsų tėvų kraštui atneš laisvę ir nepriklausomybę.

Lietuvos tremtinių kryžiaus keliai

Ką papasakojo apie Lietuvos tremtinius lenkų armijos kapitonas

(Tęsinys)

UTELIŲ, BLAKIŲ SUKRAMTYTI, ŠASUOTI IR SUTINĖ...

"Apie kalendorių ir datas prašau neklausti — neatsimenu. Jokių naujienų iš niekur negaudavome. Kai sniegas iškrito ir surakino šalčiai, kalinių načalnikas pasakė, kad tai rugsėjo 15. Buvo pora nedarbo dienų, kažkokios šventės. Kai boicai apie tai pranešė, džiaugėmės gausią progos pailsėti. Bet apsirikome. Nedarbo dienomis mus visus išvarė laukan ir liepė sėdėti ant žemės, dideliame šalty. Boicai gi tuo metu ardė ir plėšė lentas barakuose, tikrindami ar neturime kokių spalpių. Po kelių valandų šalimo, vėl visus varė vidun, bet pavien'ui, ilgai klausinėdami prie durų. Pradžioje vyrai prausdavosi — buvo apgriuvęs šulinyse kieme. Bet kai sušalo, niekas nenorėjo ledaus praustis. Visi gyveno be jokios vilties ateičiai, utelių ir blakių sukramtyti, šasuoti ir sutinė. Kai batai nusidėvėjo, kojas raišiojome maišais — keistai atrodė, ir Lietuvos uniformų likučiai's apdėti karininkai su umėšais ant kojų... Kai aš išvykau, visų kojos buvo sutinė — durk pirštu, versl kaip į vatą... Aš nustojau 40 kilogramų svorio, ir apskaičiavau neturįs ilgiau kaip 6 ar 8 savaites gyventi. Dar poimoje žmonės mirė — kas rytą atvažiuodavo vežimai ir išveždavo lavonus. Gi Bolšoje Riečkoje prie manęs iš tos šimtinės mirė bent 10 vyrų."

Reikėdavo tiesti vadinamus "ledo kelius". Reikėjo nutiesti lygų kelią, 11 metrų pločio. Medžiai — beržai, milžiniškos pušys, kedrai ir "larches". Reikėjo medžius kirsti ir piauoti, gi kelmus išrauti ir suskaldyti — malkos turėjo būti pusantr metro ilgio. Sukirstas malkas reikėdavo nešti ar vilkti į krūvas — kai nešėjas pargriūdavo, kas dažnai atsitikdavo su šilingu, sargyba tyčiodavosi, neleidžiama kitiems padėti kritusiam. Man mėginusiam šilingui padėti, pasipildavo sargybos šlykščiausi keikimai ir grasinimai... Duobes arba žemumas reikėjo užpilti, užlyginti. Dažnai tekdavo taigos raistuose dirbti — reikėjo prikirsti plonų stiebių ir nutiesti silpną kelią šlapuma, kad tik rogės galėtų rąstus tempti.

IŠVEŽDAVO NEŽINIA KUR

Keliais atvejais naktį atvykdavo sunkvežimiai, įeidavo GPU boicas, išsukdavo pavarde ir "Zabirai viešči" (imkis daiktus) — išveždavo nežinia kur. Vieną naktį, vėliau sužinojau, kad tai buvo prieš pat Kalėdas 1941 m., išsukė ir išvežė Stul-

NEZMONIŠKOS DARBO SĄLYGOS

3-4 gnkluoti boicai varydavo kalinius dirbti 8-10

varstus. Vyresnysis boicas kirviu iškirsdavo ženklus medžiuose, atžymėdavo darbo zoną, — "kas ją pėreis, tam pulia v lob". Dirbdavo mažiausiai 12 valandų į parą. Boicai turėdavo su savim dešros, lašinių, sūrio, susikurdavo laužą ir valgydavo, bet kaliniai dirbo be maisto. "Manė ligi šiol stebina tie sargai-robotai. Per visą pusmetį jie niekad neprakalbino nei vieno kalinio. Tai atskiras kluodas, kuris su "liaudies priešais" negalėjo nieko bendra turėti. Viens kito saugojosi.

ginskį. Taipgi išvežė kavalerijos majorą Pac-Parnackį, iš viso apie 10 vyrų. Vieną naktį išsukė ir mane. Išvedė į raštinę kitoje pusėje spygliuotų vielų tvoro, išrengė pliką, iščiupinėjo drapanas ir daiktus, vėl leido apsiirengti. Po to vyresnysis boicas pranešė, "Esi laisvas piletis, nes draugas Stalinas specialiu patvarkymu bausmę dovanavo" (nors niekad nebuvau teistas ir nežinia kuo nusi-kaltęs). "Tas dar nereiškia, kad gali bet kur gyventi. Gali pasirinkti kolchozą Kazakstane arba Uzbekstane". Kadangi Uzbekstane yra arčiausiai užsienių, pasirinkau tą nežinomą man kraštą.

STULGINSKAS PRAŠE PRANEŠTI...

Išdavė du popiergalv. Vie name buvo mano atvaizdas ir pažymėta, kad einant tokiais tais įstatymais draugas Stalinas padarė mane "svobodnyj graždanin" su teise apsigyventi Uzbekstane, "Krasnyj Oktjabr" kolchoze. Kitame liudijime NK VD įsako išduoti b'lietą kelionei. Davėdu kepaluiku duonos, 100 rublių pinigais ir "Eik į stotį, apie 150 varstų, viso keliausi dvi savaites". Faktinai, keliau apie 6 savaites — kur pėsčias, kur traukiniu, o kur ir pavėžytas. Neleido su nieku atsisveikinti. Taigi negalėjau pasiimti popiergalių su kalinių pavardėmis (pašėlius atėmė dar suimant). Atsimena, kad Stulginskas prašė pranešti, jei kam nors pavyktų laisvę išvysti, lietuviškam laikraščiui Amerikoje, kurio redaktorius yra jo geras draugas, buvęs seimo narys, ir kažkokiam artimajam kongregacijoje Romoje.

Jau "laisvu piliečiu" gyvenau kolchoze — betgi "laisvam" nevalia eiti už kolchozo ribų, ir visus "laisvuosius" kolchozo tovariščius saugo 8 GPU vyrai, ginkluoti kulkosvaidžiais šautuvais ir revolveriais. Vietiniai žmonės uzbekai baisiai nekenčia maršalo Budiono, kuris prieš kelis metus ten malšino ir išdraskė kelias dešimtis tūkstančių šeimų. Kai kurie uzbekai teiraudavosi kaip toli "tas velnias Hitleris". Man, mustebintam lenkui, atsakydavo, kad jie nežina kas tai per

VADOVAVO PERVERSMUI

Victor Paz Estenssoro, Bolivijos sukilėlių vadas, kurs nuvertė buvusią Enrique Pernerande vyriausybę. (Acme-Draugas telephoto)

Raketieriams gresia didelės bausmės

NEW YORKAS, gruod. 23 —Septyni raketieriai, šeši jų iš Chicagos, šiandien bus skyrė gruodžio 30 d. jų nu-teisimui. Kaltinamieji: Louis velnias, visvien, bet kuris velnias būtų geresnis kaip Budiono paliktieji velniai... (Daugiau bus)

Kaufman, Louis Campagna, Paul De Lucia, Charles Gioe, Frank Maritote, Phil D'Andrea, ir John Roselli, buvo kaltinami išgavimu \$1,000,000 iš judžių firmų, darbininkų unijų streikų grąšinimais. Jiems prieš akis dabar stovi bausmės iki 10 metų kalėti, \$25,000 piniginių pabauda, ar abi kartu.

PIRKITE KARO BONUS!
 Skelbkitės Dien. "Drauge"

LIETUVIŠKI REKORDAI gaunami pas Budriką

507	Muzikantų Polka	Jezavito Orkestra
14066	Brooklyno Polka	Sabaniauskas ir Ork.
	Nepamiršk Mane	Ruduo
14065	Vyrai Čzkim	Sabaniauskas ir Ork.
16239	Tykiai, Tykiai	Vyrų Oktetas
16082	Lietuviškas Kadriulis	Lietuvių Tautiška Orkestra
16169	Polka Klumpakojis	Petrauskas
500	Kur Tas Saitinėlis	Jezavito Orkestra
501	Prisigėję Polka	V. Bekeris ir Orkestra
502	Myliėjau Mergelę	V. Bekeris ir Orkestra
503	Močiutė Mano Barė	Jezavito Orkestra
504	Plaukia Mano Laivelis	V. Bekeris ir Orkestra
505	Jaunoji Mergelė	Jezavito Orkestra
506	Geogutės Polka	V. Bekeris ir Orkestra
	Man Pasakė Karveliukas	Jezavito Orkestra
	Noriu Miego	V. Bekeris ir Orkestra
	Armonikos Polka	Jezavito Orkestra
	Radio Polka	V. Bekeris ir Orkestra
	Pas Darželį Trys Mergelės	Jezavito Orkestra
	Lietuviška Polka	V. Bekeris ir Orkestra

500 Puslapių Rekordų Katalogas Duodamas Dykai.

Kas nori gauti per paštą, prašome prisiųsti 15c štampomis. Viso pasaulio muziką ant rekordų galima gauti pas JOS. F. BUDRIKĄ.

RUSISKI REKORDAI:

7696	In The Moonlit Meadows	U.S.S.R. Ensemble
6366	Kalinka	U.S.S.R. Ensemble
6366	Strolling Home	U.S.S.R. Ensemble
6330	By The Village	Chorus and Accompaniment
6330	If War Breaks Out To-Morrow	Chorus and Accompaniment
5950	Tachanka	U.S.S.R. Ensemble
5950	Along The Vales And Hills	U.S.S.R. Ensemble
5949	My Own, My Beloved Field	U.S.S.R. Ensemble
5949	The Young Birch Tree	U.S.S.R. Ensemble
5860	Snow-Storm	U.S.S.R. Ensemble
5860	Red March	U.S.S.R. Ensemble
9316	Life Is Better	Chorus
9316	Do Not Touch Us...	Red Army Singer and Balalaika Orch.
9332	The Blue Night	Red Army Chorus
9332	High Flying Clouds	Red Army Chorus
9338	The Lingering Echoes	Orchestra and Chorus
9348	Fellows, Unharness The Horses	Orchestra and Chorus
9348	Holy War	Orchestra and Chorus
9348	In Te Fight For The Fatherland...	Military Chorus & Orch.

BUDRIKO Krautuvėje rasite geriausius deimonus, laikrodžius, rekordus, rakandus, parlor setus, ir geriausius rakandus visiems namams.

Visi departmentai patalpinti viename baltame name.

Jos F. Budrik
 INCORPORATED
 3241 So. Halsted St.
 CHICAGO 8, ILLINOIS
 Telefonas — Calumet 7237.

LINKSMU SVENCU BUDRIKAS LINKIJA VISEMS SAVO KLAUSYTOJAMS PER RADIO:
 W.C.F.L., 1000 kilocycles, Nedėlios vakare, 9:30 valandą.
 W.H.F.C., 1450 kilocycles, Ketvergo vakare, 7:00 valandą.

SPAUDOS APŽVALGA

Rusų-čekų sutarties proga

"Amerika" rašo:
 "Gruodžio 12 d. Sovietai pasižadėjo pagelbėti Čekoslovakijai, jei po karo ji vėl būtų vokiečių puolama. Pažadėta ir nesikišti į Čekoslovakijos vidaus reikalus. Tokie pat pažadai, beveik žodis žodin, buvo duoti ir Lietuvai 1939 m. spalį 10 d. Bet kas iš jų liko? J'e neverti ir to popieriaus, kuriame Sovietų pareigūnai pasirašė.
 Maskva buvo žadėjusi nesikišti į Lietuvos vidaus reikalus. 1940 m. birželio 15 d. įvykiai vaizdžiausiai šneka, kai reišė Molotovo pažadai.
 O gal Maskva pasikeitė?
 Niekas kitas Maskvos duoto žodžio pildymo taip nelaukia, kaip Rusijos vakarų kaimynai. Bet to vis nėra ir nėra.
 Rusijos šiaurėje ir kituose užkampiuose skursta ir miršta keltisdešimt tūkstančių geriausių Lietuvos žmonių. Jiems pagelbėti nori ir siekia Amerikos lietuviai. Bet siūloma parama neįsileidžiama.
 Maskvoje tebesišvaisto grupė raudonų kvizlingų, kurie buvo rusų imperializmo įrankiais Lietuvai paglemžti, lietuvių tautos gyvybei pažeisti.
 Turėdami tai širdyje ir mintyje, Amerikos lietuviai laukia, kada gi Maskvos veidas bus toks, koks jis šiandė mėginamas parodyti plačiajai Amerikos visuomenei."

"Draugo" koncerte bus lietuviškos vestuvės

Taip pat grieš kelis kontestus laimėjęs orkestras

Taip, būsimas dienraščio "Draugo" koncertas bus tuo nepaprastas, kad jame matysime lietuviškas vestuves. Gražiai užsirekomendavęs publikai Sodalijos choras iš Brighton Park jau dabar repetuoja sceną iš "Katriutės gintarai", kurioj vaizduojama lietuviškos vestuvės. Dalyvaujantieji koncerte ne tik prisimins vestuves Lietuvoje, bet žiūrėdami jausis lyg kad patys jose dalyvauja. Tos lietuviškos vestuvės bus Sokol salėje, sausio 16 d., 1944 metais.

G. GIEDRAITIENĖ NEDALYVAUS

Dėl ligos šeimoje ir kitų šeimyninių priežasčių žinoma solistė G. Giedraitienė, kaip anksčiau buvo pasižadėjus, nedalyvaus koncerte. Jos vieton programoje pakviesta kita solistė.

Kaip buvo rašyta, solistas A. Kaminskas, kuris praėjusių metų koncerte operetėje "Lietuvaitė" visiems labai patiko, jau ruošia naują šiam koncertui repertuarą. Užtikriname, kad ir šįmet jis visiems patiks savo dainavimu.

KONTESTUS LAIMĖJĘS ORKESTRAS

Be to, "Draugo" koncerte dalyvaus kelis kontestus laimėjęs Šv. Kazimiero Akademijos orkestras, kuris koncerte patieks naujų kūrinių žymiausių kompozitorių.

Koncerte bus dar ir daugiau surpizų, kuriuos vėliau paskelbsime.

Dėlto iš anksto visi prašomi išsidėmėti dieną ir ją rezervuoti "Draugo" koncertui. Toji diena — sausio 16. Vieta — Sokol Hall.

Surpizininikas

JUGOSLAVIJOS PARTIZANŲ LYDERIS

Maršalas Tito, Jugoslavijos partizanų vadas, sako kalbą savo pasekėjams, stovėdamas tarpe Amerikos vėliavos ir Union Jack. Sąjungininkai deda pastangų, kad Tito ir senosios vyriausybės ištrėmimo šalininkai prieitų kompromiso — liautus kovoję tarp savęs, bet bendromis jėgomis pultų priešą — nacius. (Acme-Draugas telephoto)

So. Chicago žinutės

Lankėsi pas tėvelius. Crp A. Baltuška, sūnus mūsų parapijonų, buvo parvykęs iš Kentucky pas tėvelius paviešėti. Karys Albinas yra daug pergyvenęs šiam kare, nes ilgą laiką buvo Icelande ir kitur. Jis yra brolis mūsų sodaliėtės išd. A. Chepul.

Sodalijos apdovanota. — Sodalijos narės nepamiršo per Kalėdų šventės apdovanojimą mūsų mylimą kleboną ir dvasios vadą kun. V. Černauską, taipgi seselių molkytojų: Leonardos ir Consumatos ir buvusios pirm. A. Snarskienės, kaip padėkos dovaną už pasidarbavimą. Visas dovanas įteikė atsilankęs "Santa Claus".

6,000 pančių kraujo savaitėje Chicagoje

Chicagočiai turi duoti šešis tūkstančius pančių kraujo

sausio 10 d. 8 val. ryto. Pusryčius parūpins pats klebonas kun. A. Baltutis. Dovydo Motina

Iš Šv. Vardo dr-jos veiklos

Marquette Park. — Ši vyrų draugija bene bus didžiausia mūsų kolonijoje. Gruodžio 12 d. per šv. Mišias 8 val. ėjo prie šv. Komunijos 122 vyrai, ir taip apie tiek dalyvauja kas mėnuo. Po pamaldų buvo pusryčiai, po to susirinkimas.

Pereito susirinkimo pusryčiai paruošti pastangomis biznierių Vinco Ferovich — nuo 71 gatvės.

Raportą iš turėto vakaro išdavė S. Malac. Liko gražaus pelno.

Iš įvykusio Labdarių Sągos seimo raportą išdavė S. Cibulskis ir Vilkišius.

Metiniam susirinkime diecezijos šv. Vardo draugijų centro turėtame Palmer House dalyvavo G. King, F. Vaišnora, S. Cibulskis ir A. Kaminskas. Centro rezoliucijų komisijon pakviestas

Antanas Kaminskas. Tai vienintelis lietuvis įėjęs valdybon.

Šių metų valdybą sudaro: pirm. Antanas Kaminskas, vice pirm. Antanas Lawrence ir Vincas Strakalaitis, rašt. S. Cibulskis ir F. Vaitkus, išd. Adomas Oškeliūnas.

Čia norisi pastebėti, kad visi valdybos nariai, išskyrus išdininką, yra čia augę, gražiai vartoja lietuvių kalbą ir yra uolūs parapijos veikėjai. Tai bene bus nuopelnas Vyčių organizacijos. Visi trys: pirmininkas ir abu vice pirmininkai yra buvę žymūs baseball lošėjai Vyčių Chicago apskrities Lygoje. Ir kurie vyčių nariai bei rėmėjai neatsimena No. Side A. Kaminsko, 18-tos kolonijos Laurynaičio ir Marquette Pk. V. Strakalaitis? Visi trys buvę "priešai" baseball srityje, gi šiandien broliai-veikėjai.

Sekantis susirinkimas įvyks sausio 10 d. 8 val. ryto. Pusryčius parūpins pats klebonas kun. A. Baltutis. Dovydo Motina

VINCENTAS SERPATAUSKIS
Gyveno 3429 S. Morgan St.
Mirė gruodžio 25, 1943, 5 val. ryto, sulaukęs pusės amž.
Kilo iš Tauragės apskr. Šilalės parap., Trakėdžių kaimo.
Paliko dideliamė nulidimė 2 seseris: Amiliją Vaitėkūnienę, jos šeimą ir Veroniką Mitchell ir jos šeimą Des Moines, Iowa; pusseserę Marijoną Bačanskiene ir šeimą, pusbrolį Augustiną Serpatauskį (Indiana Harbor, Ind., ir kitas gimines, draugus ir pažįstamus, o Lietuvoje: sūnų Antaną, 2 dukteris: Kazimierę Baubliene ir Aleną Krušienę, seserį Marijoną Gailienę ir jų šeimą ir kitas gimines.
Kūnas pašarvotas Madoikos koplyčioje, 3319 S. Lituania Ave.
Laidotuvės įvyks trečiadienį, gruodžio 29 d. 18 koplyčioje 8 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Jurgio parap. bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos vėlonio siela. Po pamaldų bus nilydėtas į Šv. Kazimiero kapines.
Nuširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.
Nulidė: Seserys, Pusseserė, Pusbrolis ir kiti Giminės.
Laidotuvėms rūpinasi sesuo Amilija Vaitėkūnienė, 942 W. 34th St.
Laidotuvių Direktoriai Mažeika — Evanauskas, Telefonai YARDS 1138-9.

ANTANAS LAURINAVIČIUS
Gyveno 4524 S. Marshfield Av.
Mirė gruodžio 24, 1943, 6:30 val. ryto, sulaukęs pusės amž.
Gimė Lietuvoje, Panevėžio apskr., Rokickio parap.
Amerikoje išgyveno 21 m.
Paliko dideliamė nulidimė mylimą moterį Elzbieta, po tėvais Bartušaitę, dukterį Eleancr Vėlius ir žentą Sgt. Peter P. Velius, U. S. Army, 2 pusbrolis: Iona ir Juozapas Bagdonus ir jų šeimą; Svoogerį Mykola Peclievė, jo moterį Agotą ir jų dukterį Pauline, ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų, o Lietuvoje: motinėle ir 2 seseris.
Kūnas pašarvotas 4605 So. Hermitage Ave.
Laidotuvės įvyks antradienį, gruodžio 28 d. 18 J. P. Euaekio koplyčioje 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Kryžiaus parap. bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos vėlonio siela. Po pamaldų bus nilydėtas į Šv. Kazimiero kapines.
Nuširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.
Nulidė: Moteris, Duktė, Žentas, Pusbroliai, Svoogeris ir kiti Giminės.
Prasoma nesustoti gėlių.
Laidotuvių direktorius J. F. Eudeikis, Tel. Yards 1741.

25 Metų Mirties Sukaktuvės

HONORATA ZDANEVICIENE

Gimė Pasvalio parapijoje, gyveno Krincino miestelyje, mirė Žadeikių vienkiemyje. Buvo našlė 22 mėn. po tėvo mirties. Užaugino penkis šeimos narius: keturias dukteris: Oną, Bogumilą, Emiliją ir Konstanciją ir sūnų Petra.

Atminties 25 metų mirties brangios motinos, užprašiau Dievo Apvaizdos bažnyčioje 1944 m., Sausio 3 d. calunavas šv. Mišias, 7 val. ir 7:45 su egzekvijomis. Grigorinės šv. Mišias prasidės nuo naujų metų pirmos pas Tėvus Marijonus.
Bogumila žuvo pasauliniam kare. Už Bogumilos sielą užprašiau sumą per Nanjus Metus ir 10 šv. Mišių pas Tėvus Marijonus.
Už brangią motinėle ir mylimą seselę.
Ona Zdanevičaitė

GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
PRUZIN FUNERAL HOME
Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja.
PHONE 9000 1117 ROOSEVELT STREET

PASKUTINIS PAGERBIMAS

JOHN F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius
AMBULANCE Dieną ir Naktį

4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE
Tel. YARDS 1741-1742
4532-34 SOUTH CALIFORNIA AVENUE
Tel. LAFayette 0727
RADIO PROGRAMAS — 8:00 val. Pirmad ir Ketvirtad. vak. 18 stoties WGES (1390), su Povilu Saltimieru.

WOLK STUDIO
1945 West 35th Street
The Finest Wedding Photographers for over 30 years
AIR CONDITIONED STUDIO
FOR YOUR COMFORT
MOST MODERN COMPLETE ADVANCED PHOTOGRAPHY LOWEST POSSIBLE PRICES PHONE LAFAYETTE 2913

KREIPKITES PRIE MŪS TIESIOG IR SUTAUPYKIT AGENTŲ KOMISA.

SUVIRS 200 PAMINKLŲ RANDASI PAS MŪS JUSŲ PASIRINKIMUL.

Geriausio Materiolo ir Darbo.

Mūsų MENO SEDEVRAI prideda daugeliui mūsų Lietuviams klientams pilną patenkimą.

Didysis Ofisas ir Dirbtuvė:
VENETIAN MONUMENT CO.
DIDYSIS Ofisas ir Dirbtuvė: 527 N. WESTERN AVE. (Netoli Grand Ave.) PHONE: SEELEY 6103

Vaikas žuvo žyvro duobėje

Salt Lake City. — Devynių metų amžiaus Ronald Bishop ir jo brolis Robert, 11 metų amžiaus, bėgiojo palei mokyklą, einant nuskirpti plaukus ir gauti naujų batų prieš Kalėdas. Jie sustojo pažaisti palei didelę žyvro duobę. Žyvras atskilo ir nuslydo. Ronald greitai nulipo, kad išgelbėti savo brolių, bet Robert buvo dingęs po žyvrą. Gelbėtojai vėliau iškasė jo lavoną. Apie tai buvo sužinota gruodžio 21 dieną.

Susimušus 5 vežimams, 18 asmenų sužeista

OKMULGEE, Okla., gruodžio 26 — Automobiliui paslydus ant ledo, į jį atsimušė sunkvežimis. Ant jų tuomet užvažiavo trys autobusai. Aštuoniolika asmenų buvo sužeista, didžiama jų autobusų pasažierai.

NULIŪDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į —
ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNISKOS KOPLYČIOS JŪSŲ PATOGUMUI:
1410 South 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICERO 2109
6812 So. Western Ave., Chicago
Telefonas GROvehill 0142
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

PACHANKIS PAMINKLAI
PETER TROOST MONUMENT COMPANY
(Įsteigta 1889 m.)

Meniški, Vertingi
PAMINKLAI
MAUZOLEJAI
ŽENKLAI
Pasitikėjimo
Mumis
Rekordas —

61 Firma Virš 50 Metų
Tos Pačios Šeimos Rankose!

PERSONALIZED MEMORIALS AT NO ADDITIONAL COST! PARTICULAR PEOPLE PREFER PACHANKIS PRODUCTIONS DISTRIBUTORS OF THE FAMOUS MONTELO GRANITE Most Beautiful—Most Enduring—Strongest—Best in The World. BUY U. S. WAR BONDS WITH THE SAVINGS

KREIPKITES PRIE —
JOHN W. PACHANKIS
— THE LITHUANIAN MONUMENT MAN —
Member of the Lithuanian Chamber of Commerce

MODERNI Išvidinė PARODA: REZIDENCIJA:
4535 W. Washington Blvd. 5919 South Troy Street
Tel. ESTebrook 3645 Tel. REPublic 4298
VALANDOS: Kasdien 9-9 v. vak.; Šeštad. ir Sekm. 9-6 val.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos.

AMBULANCE
Patarnavimas
Dieną ir Naktį

Mes Turime
Koplyčias
Visose Miesto
Dalyse

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAF. 3572

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 WEST 46th ST. Phone YARDS 0781

MAŽEIKA **EVANAUSKAS**
3319 LITUANICA AVE. Phone YARDS 1138-39

LACHAWICZ IR SUNAI
2314 WEST 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.
Phones: CANAL 2515 COMMODORE 5765 PULLMAN 1270

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YARDS 4908

Lietuviai kariai kovoje už U. S. laisvę ir pavergtųjų išlaisvinimą

Lietuvius gydytojas dalyvavo Tarawa salos paėmime

Gauta žinia nuo daktaro Palutisio, kad jis dalyvavo su kitais mariniais Tarawa salos kruvinuose mušiuose ir išliko be jokio sužeidimo. Dabar keliauja su sužeistais kareiviais į Honolulu poilsius.

Leitenantas Palutis, susipratęs ir patriotingas lietuvis, liuosnoriai įstojęs į laivyną vasario 22, 1943 ir buvo paskirtas aptarnauti ligoninėje, San Diego, Calif.

Bet, neiškęsdamas nepriširdžių tiesioginių kovoti priešą, paprašė viršininkus perkelti jį į Marinius.

Leitenantas Palutis išpil-

Marinas Lt. S. R. Palutis, Cicero gydytojas, dalyvavo Tarawa salos mušiuose

dė visus kovoti lavinimus, kur yra reikalinga marinui dėl susikibimo su Japonu ir buvo išsiųstas į New Zealand, pereito gegužio pabaigoje laukti galutinio paskyrimo.

Jis tarnauja užjūryje virš šešis mėnesius ir dabar pa-

skirtas prie 2nd division marine corps, kur taip garbingai pasirodė paėmimu Tarawa salos.

Leitenantas Palutis gyvena Ciceroje su savo mamyte Kotrina ir sesute Albina, antrašu 1625 South 50th Avenue, Cicero, Illinois.

Pilotas išsoko, lėktuvas skrido 70 mailių, ir vienas nusileido

Yankton, S. D. — Iowa valstijos sargybinis (patrolman) rado laivyno lavinimo lėktuvą netoli Odebolt, Iowa, ne taip seniai. Lėktuvas skrido 70 mailių ir tame laikotarpyje jis neturėjo kontrolės.

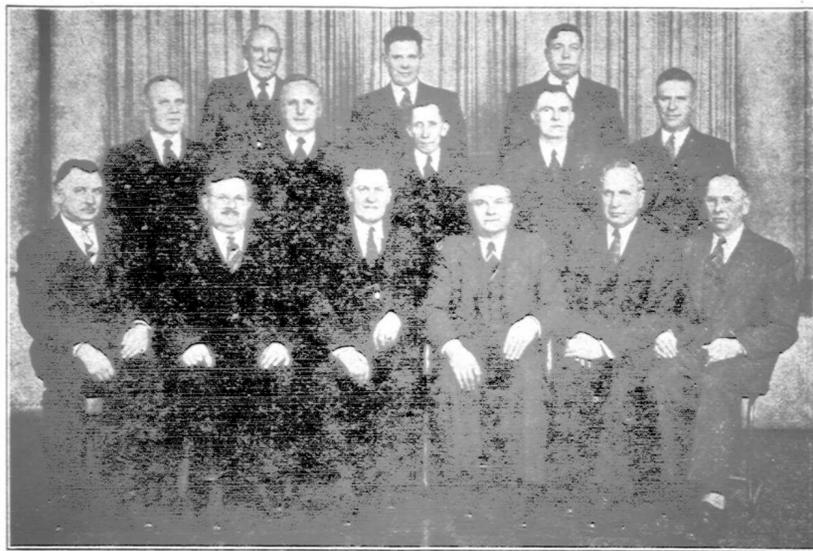
Pilotas iš Yankton laivyno bazės išsoko, kai lėktuvas pagavo ugnis trijų tūkstančių pėdų aukštumoje. Pilotas pasakė, jog buvo padėtas automatiškas pilotas.

Pareigūnai pareiškė, jog lėktuvas buvo mažai sužalotas. Lėktuvas beveik tobulai nusileido po to, kai aliejus išsibaigė. Ugnis, — jie pasakė, atrodo, jog pati užgeso.

Apgalėjo banditą

„Aš esu boksininko Levinskio giminaitis“, — pareiškė Sol Krakow, 1440 So. St. Louis ave., kai jis pasakojo kaip apgalėjo banditą rūbų krautuvėje, 1313 S. Union ave. Banditas, kuris buvo apsiginklavęs peiliu, pasisakė esąs Louis Skoda, 8050 Saginaw ave.

DIREKTORIAI GEDIMINAS BUILDING AND LOAN BENDROVĖS MINI ĮVYKĖ, KADA TURTU PASIEKĖ \$500,000.00

Iš kairės į dešinę — 1-moj eilėje: Adv. K. Gugis, V. Paukštis, kas.; A. Lukošius, 1-mas vice prez.; Z. Kukalis, prez.; Ch. Zekas, sek.; J. P. Varkala, acct.

Antroje eilėje — J. Zakas, S. Norgaila, 2-tras vice prez.; Jur. Lukas, P. Kvietkus, Ch. Vertelka. Trečioje eilėje — J. Ziauberis — Spulks seniausias direktorius ir organizatorius, A. Enčius, J. Klapatauskas.

Auditorius bendrovės, J. P. Varkala ir advokatas bendrovės K. P. Gugis, mėnesiniuose susirinkimuose direktorių visą laiką ragino direktorius auginti bendrovę sakydami: „Vyrai, kada jūs pasieksite turtą \$500,000.00, tai mes pastatysim baikutę alaus.“

Taigi, su pabaiga lapkričio mėnesio turto Gediminas Building and Loan Association viršijo \$505,000.00. Atžymėjimui šio įvykio lėšomis auditoriaus J. P. Varkalos ir advokato K. P. Gugio aukščiau atvažduotas sąstatas direktorių Gedimino B and L Ass'n turėjo linksmus pietus Chicago Lietuvių Auditorium gruodžio 22 d., 1943 metų.

TRUMPAI APIE VISKĄ Idomu žinoti

BITES

Kad pagaminus vieną svarą medaus, bitės turi aplankyti 6,000,000 žiedų, turinčių nektaro.

***

35,000 BRIEDŽIŲ

Alaskos indėnai ir eskimai per metus užmuša apie 35,000 briedžių, iš kurių jie turi maistą ir apsirengimą.

***

VOVERAITĖS UODEGA

Paprastai vadinami „cammels hair“ šepetukai yra daromi iš voveraitės uodegos plaukų.

Pasižvalgius po Chicago

Skandūs gyvenimo atsitikimai

Rasta negyva moteris

Mrs. Mary Maier, 35 metų amžiaus, 553 West 103rd st., buvo rasta peritos savaitės viduryje negyva pažįstamojo asmens, Ernest Kauffman, 27 metų amžiaus, 6235 Ingleside ave., apartamente. Šalia jos buvo .32 caliber automatiškas pistoletas, kuris jai priklausė. — pareiškė policija. Kauffman pasakė policijai, jog jis išėjo iš savo apartamento vakare trumpam laikui, palikdamas ten Mrs. Maier, ir kai grįžo, rado ją negyvą. Policija pareiškė, jog ji buvo divorsuota.

***

Brančūs paltai

Kay ir Virginia Kaywood, seserys, abi modelistės, pareiškė Sheffield ave. policijai perito trečiadienio vakare, jog jos buvo apvogtos Park Lane viešbutyje, 2842 Sheridan road. Kai jų nebu-

vo namie, kas tai įėjo į jų apartamentą ir pavogė už \$1,500 vertės sidabrinį lapių paltą, priklausantį Kay, ir už \$700 rusiško lušio paltą, priklausantį Virginijai, ir perlų. Savo skubėjime, jos pasakė, jog vagis numetė laikrodį ir žiedą.

***

Peršovė krautuvėje žmogų

James Heidenreich, 78 metų amžiaus, 4036 Johnson str., Western Springs, buvo peršautas ir sunkiai sužeistas po septintos valandos vakare perito ketvirtadienio vakare. Trys banditai įėjo į bučernę ir įsakė išskelti rankas aukštyn, bet Heidenreich iš palengvo kėlė rankas, todėl banditai jį peršovė bučernėje, 1321 West Roosevelt rd.

Maxwell str. policija pareiškė, jog trys banditai paėmė \$350.

Racionavimo Kalendorius

Gruodžio 31 dieną baigiasi data dėl ketvirtojo ketverčio „TT“ knygelės turėtojų. Sausio 1 dieną baigiasi data dėl L, M, N, P ir Q rudųjų stampų.

Sausio 3 diena yra paskutinė diena naudoti pirmojo periodo kuro aliejaus kuponus, vienetas geras dešimčiai galionų.

Sausio 15 dieną baigiasi data dėl stamp No. 29, ketvirtroje racionavimo knygelėje, gera dėl penkių svarų cukraus.

Sausio 20 diena yra paskutinė diena naudoti D, E ir F žalias stambas.

Sausio 21 diena yra paskutinė diena naudoti gazolino kuponus No. 9, „A“ knygelėse.

Vasario 7 diena yra paskutinė diena naudoti antrojo periodo kuro aliejaus kuponus.

Vasario 28 diena yra paskutinė diena ketvirtame periodiniame automobilių padangų apžiūrėjime, kurių savininkai turi „B“ ir „C“ korteles.

Platinkite įdomiausią dienraštį „Draudą“.

793 ordenai Bažnyčioje

Pasaulyje yra 696,302 vienuoliai

Vatikanas. — Šventoji vienuolių kongregacija paskelbė leidinį, kuriame parodoma kiek yra pasaulyje vienuolių. Iš viso yra 61-na vienuolių bendruomenė vyrų, ir 732 kongregacijos seserims. Vyrų vienuolių bendruomenės turi 109,656 narius, ir seserys vienuolės turi 586,646 nares.

Tarp vyrų vienuolių bendruomenių daugiausia narių turi jezuitų ordinas (Society of Jesus). Visame pasaulyje yra 26,303 jezuitai vienuoliai, 1,631 namuose ir 76 noviciatuose. Didžiausia vie-

nuolių moterų bendruomenė yra Daughters of charity of St. Vincent de Paul, iš viso pasaulyje turi 43,525 nares. Jungtinėse Amerikos Valstybėse iš viso yra 79 vienuoliškos bendruomenės moterims.

Nepasisekė pasprukti

Vagis buvo užbėgęs ant krautuvės stogo, 1113 N. La Salle. Vagis nušoko norėdamas pabėgti, kai policininkas prie jo artinos. Jis beveik išoko į policininko Patrick Fitzgerald rankas. Jis pasakė, jog esąs John Newman, 27 metų amžiaus, 1318 N. La Salle str. Sugautasis pasakė, jog norėjęs apvogti krautuvę. Prieš tai jau du kartus buvo tai padaręs.

Geros valios taryba

St. Paul. — Kunigas Dr. Fran J. Gilligan, St. Paul seminarijos moralinės teologijos profesorius, yra tarptautinės tarybos vedėjas. Į tą tarybą gubernatorius yra paskyręs 14 asmenų, kad jie veiktų didesiam susipratimui tarp religinių grupių Minnesotoje.

× Marijona Jonienė ir Agnietė Smagurienė, pasižymėjusios Bridgeport darbuotojos, pastaruoju laiku nuveikė gražų darbą Labd. Sąjungos naudai: baigiamai įrengti prieglaudai įtaisė 15 pagalvių. Visą atliko pačios: plunksnas supušiojo, impilus nupirko ir pasiuvo. Pagalvės jau perduotos prieglaudos vadovybei. Tai didelė Labd. Sąjungai auka, už kurią abi užsipelno didelės padėkos.

× Pranas ir Ieva Navauskai, savininkai drabužių siuvyklos, taip pat drabužių taisymo, valymo ir prosijimo įmonės, 2653 W. 43rd St., prieš Kalėdas visuomet susilaukia daug sveikinimų ir linkėjimų, vardadienio ir gimtadienio proga, nuo visų skaitlingų savo kotersių.

× Kun. dr. K. Gečys, kun. B. Urbos lydimas, lankėsi mūsų redakcijoje. Gerb. svečias rašo knygą anglų kalba apie katalikiškąją Lietuvą. Sąryšy su tuo ir Chicago porai dienų buvo atvykęs iš Shenandoah, Pa., kur dabar jis gyvena ir darbuojasi.

× Kun. J. Prunskis, mūsų dienraščio bendradarbis, šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga, vietoj kortelės, savo bičiuliams pasiuntė paties parašytą ir A. Gilienės išleista brošiūrėlę „Sibiro ištrėmimo ir bolševikų kalėjime“.

Sibiro ištrėmimo ir bolševikų kalėjime

Kun. J. Prunskis parašė idomią knygą, kuri pavadinama: „Sibiro ištrėmimo ir bolševikų kalėjime“. Toje knygelėje rašoma apie lietuvius kunigus, kurie bolševikų buvo ištrėmti į Sibirą. Toje knygelėje rašoma kaip lietuvių buvo vežami į Sibirą ir koks yra ten gyvenimas.

Verta įsigyti ir persakytiti minimą knygelę.

Katalikų istorikų suvažiavimas

New York. — Dvidešimt ketvirtą metinį suvažiavimą Amerikos katalikų istorikų draugija pradės gruodžio 29 dieną, Barnard kolegijoje, New York, Amerikos istorikų draugija ir prie jos prijungtos draugijos, turės dviejų dienų suvažiavimą.

Pasižvalgius po gyvenimą

Protestas prieš nacių žiaurumus

Stockholm, Švedija. — Pranešama, jog Lennart von Post, žymus Stockholm universiteto profesorius geologas (pasižymėjęs žemės iškasinių jimuose), grąžino garbės doktorato laipsnį, kurį buvo gavęs prieš du metus iš Koenigsberg universiteto, Vokietijoje.

Profesorius Lennart von Post grąžino mokslo laipsnį naciams kaipo protesto vardan, kad buvo nacių įkalinti ir išvežti Oslo (Norvegijoje) universiteto studentai.

Apie tai gauta žinia prieš Kalėdas.

***

Kalėdinis paštas

8-toji Armija Italijoje. — Daugiau kaip 20,000 maišų Kalėdinio pašto atėjo į Italiją, į fronto linijas, kai buvo pradėta siųsti Kalėdų paštas prieš keturias savaites, apie tai pranešė pereitą trečiadienį 5-tojos armijos pašto ofiso komanda.

Paskutiniu laiku kasdien buvo gaunama 5,000 maišai pašto, ir dvi Skrajojančios Tvirtovės (Flying Fortresses) buvo naudojamos pašto išvežimui.